

Hoefslagpalen in Vreeland

Enige tijd geleden kwam aan het licht dat twee hardstenen palen op het Kerkplein te Loenen afkomstig waren uit Vreeland. Ze werden vermoedelijk geruimd bij de aanleg van de zuidelijke afrit van de provinciale weg naar Vreeland, opgeslagen op de gemeentewerf en later op het Kerkplein neergezet. In deze palen bleken de letters HvV te zijn ingebeiteld. Dit zijn de initialen van de Heer Hooft van Vreeland, één van de telgen uit de familie Hooft, die vanaf 1736 gedurende circa twee eeuwen Vrijheren van Vreeland waren.

In de monumenten-inventarisatie van 1987 worden deze palen beschreven als 'hoefslagpalen'. Deze palen markeerden vroeger een dijkvak waarvoor de eigenaar onderhoudsplichtig was. Om te weten wie de eigenaar was werd zijn naam en soms ook zijn wapen in de palen gebeiteld.

Tot de bezittingen van de familie Hooft behoorde destijds een gedeelte van de buitendijk langs de afgesneden Vechtarm, nu de tuin

*Hoefslagpaal op de
Kneuterdijk.*

Foto's: W.F. Kuijper te Loenen

van 'het Plantagehuis' en de Zijldijk. Ook een oude binnendijk, ooit versterkt met aarden vestingwallen waarbinnen de stad Vreeland lag, behoorde tot dit bezit: het Jubileumlaantje en Boerenlaantje. Het lijkt dan ook aannemelijk dat de hoefslagpalen op één van deze dijken hebben gestaan. Een identieke paal werd, verscholen tussen brievenbussen, nog op het Boerenlaantje aangetroffen.

Nadat de herkomst van de verdwaalde palen bekend werd, heeft de gemeente ze in mei 1997 teruggebracht naar Vreeland waar ze op de oude dijken van het Boerenlaantje en de Kneuterdijk zijn herplaatst. Omdat de Kneuterdijk destijds niet tot de bezittingen van de familie Hooft behoorde, is plaatsing van één van de palen op genoemde dijk historisch gezien niet correct, maar als markering van een oud dijkstelsel en als herinnering aan de Heren van Vreeland zeker verantwoord.

Ellen E. Brandes-de Lestrioux